

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 246. — ŠTEV. 246.

NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 20, 1933. — PETEK, 20. OKTOBRA 1933

VOLUME XII. — LETNIK XII

DVA MILIJONA FARMERJEV NAMERAVA ZASTAVKATI

FARMERJI PRAVIJO, DA NE BODO PLAČEVALI DAVKOV IN NE BODO PRODAJALI PRIDELKOV POD CENO

National Farm Holiday Association je izdala poziv za štrajk. — Farmerji pravijo, da jih ne more nobena sila pregnati iz njihovih domov ter očitajo vladi, da ni zanje dosedaj še ničesar storila. Na konferenci je bilo zastopanih pet držav, za štrajkači bodo farmerji v 24 državah.

ST. PAUL, Minn., 19. oktobra. — Farmerska vstaja je ponovno izbruhnila. National Farm Holiday Association je izdala poziv za splošni farmerski štrajk, ki naj se začne v soboto opoldne.

Na tajni seji ravnateljcev farmerske zveze je bila sestavljena proklamacija, ki vsebuje sledeče točke:

— Mi ne bomo plačali nobenega davka in nobenih obresti, dokler ne bomo dovolj poskrbeli za svoje družine.

— Mi ne bomo plačali nobenega dolga, dokler ne bomo dobili za svoje pridelke toliko, kolikor nas stanejo.

— Kupili bomo le tisto, kar najbolj nujno potrebujemo.

— V domovih, v katerih prebivamo, bomo ostali tudi vnaprej.

— Svojih izdelkov ne bomo prodajali, dokler ne dobimo zanje toliko kolikor nas stane pridelovanje. Če hočejo nezaposleni delati na naših farmah oziroma nam pomagati s svojimi izdelki, jim bomo dali hrano in drugo oskrbo.

Konferenci je predsedoval Milo Reno, narodni predsednik farmerske zveze in kakih dvajset drugih ravnateljcev, zastopajočih pet severno-centralnih držav: Minnesota, Severno in Južno Dakoto, Wisconsin in Iowo.

V ugotovitvi je rečeno, da bo štrajk izbruhnil v štiriindvajsetih državah, v katerih ima National Farm Holiday Association nad dva milijona članov.

Ravnatelji so odločili, naj štrajk tako dolgo traja, da bodo farmerji za svoje pridelke že vsaj toliko dobili, kolikor jih stane pridelovanje.

Nadalje je rečeno v proklamaciji:

— Mi smo pripravljeni podpirati katerikoli vladni program, ki priznava farmerju pravico, dobiti za svoj pridelek toliko, kolikor ga stane.

— Mi zahtevamo inflacijo denarja, to je, da se množino denarja v cirkulaciji v toliko poveča, da bo odgovarjala normalnemu standardu.

— Ko so bile v pravilnikih določene pogoji za druge panoge ameriškega gospodarstva, smo zahtevali tudi za poljedelstvo pravilnik. Namesto, da bi vlada sestavila pravilnik, nam je predložila načrt, naj predelujemo manj pšenice, koruze in bombaža. Tako je nastalo uničevanje živil v času, ko milijoni stradajo.

— Tako uničevanje odločno obsojamo ter ga smatramo za zločinsko.

Za narodni farmerski štrajk se je bila zveza odločila že meseca aprila, pa je bil štrajk preklican, še predno je izbruhnil.

LINCOLN, Neb., 19. oktobra. — V državi Nebraska, ki je dom vstaških političnih voditeljev, je izbruhnila danes vstaja proti NRA.

Bivši governor Keith Neville je odstopil kot državni ravnatelj NRA, češ, da predsednikov program ne uživa simpatij v državi.

Republikanski senator George W. Norris je izjavil:

— Farmerji so začeli izgubljati zaupanje v administracijo. Vse, kar kupijo, morajo znatno dražje plačati, dočim za svoje pridelke ne dobe skoro no-

Amerikanci bodo varni v Nemčiji

MAJNER UBIT V NEMIRIH

Progresivni majnerji so skušali izsiliti uravnovo. Polčija išče lokalnega predsednika U. M. W.

Springfield, Ill., 19. oktobra. Ko je 20.000 progresivnih majnerjev korakalo proti glavnemu mestu, kar je imelo namen izsiliti in poravnati illinoiški premogarski štrajk, je bil ubit majner Melvin Staple. Dobil je strel skozi srce, ko je korakal s skupino drugih majnerjev po ulici proti glavnemu stanu.

Polčija išče predsednika U. M. W. of America Jesse Haine iz Taylorville, od koder je bil tudi ustreljen Staple.

Z majnerji je korakalo tudi več žensk.

Vojaške oblasti in poveljnik državnih truperjev so se posvetovali z governorjem, kako bi bilo mogoče preprečiti izgrede.

Claude E. Pearey, predsednik progresivcev, je rekel po objavi razsodiščnih predlogov: — Predlogi administratorja Johnsona ne bodo položaja bistveno izpremenili. Še vedno je 13.000 štrajkarjev, za katere nihče ničesar ne ukrene.

Governor Horner in drugi državni uradniki se niso udeležili današnjih pogajanj. Administracija NRA je zastopal pravni zastopnik Richberg.

OTTO NE BO DOBIL LAŠKE PRINCESE

Nekateri domnevajo, da bi dobila Avstrija Tirolsko nazaj, če bi se Otto poročil z Marijo.

Milan, Italija, 19. oktobra. — Mussolinijev časopis "Il Popolo d'Italia" pravi, da ni niti najmanjše možnosti, da bi se poročil avstrijski nadvojvoda Otto z italijansko princeso Marijo.

Pred kratkim so se po inozemstvu razširile vesti, da je nadvojvoda Otto nasprotnik fašizma in da bi v slučaju, ako bi se poročil s princeso Marijo, dobila Avstrija nazaj Južno Tirolsko.

"Il Popolo d'Italia" pravi: — Nas presneto malo briga, če je gospod Otto nasprotnik fašizma. Če bi mogel pojmiti fašizem, bi ne bil Otto in bi ne bil Habsburžan. Fašizem je tak nauk, moč, novost in bodočnost, da ga Ottovi okoreli možgani ne morejo doumeti.

Govorice, da bi italijanska princesa vzela Habsburžana, so smešne. Še bolj smešna je pa trditev, da bi bila Južna Tirolska vrnjena Avstriji. Južna Tirolska je italijanska v zemljepisnem in zgodovinskem pogledu. Leži v notranjosti mej, katere je dal Bog Italiji.

bene cene. Governor Bryan zahteva poleg inflacije tudi izplačanje bonusa vojnim veteranom. Izplačanje bonusa je edina možnost, da bo prišel denar med ljudi, kajti veterani bodo izdali ogromne vsote za kruh meso in druge potreščine.

NEMČIJA SI ŽELI VOJNO

Osvojiti si hoče baltiško pokrajino. — Liga narodov je brez moči. — Poljska in Rumunska sta sklenili pogodbo z Rusijo.

Moskva, Rusija, 19. oktobra. — Liga narodov je slednjič pokazala, da je bankrotna in svet zopet drvi v vojno z Nemčijo na čelu. To je poglavitna vsebina uvodnih člankov v "Izvestijah" in v "Pravdi". Da je Liga brez vsake moči, je dokazano z izstopom Nemčije iz Lige.

"Korak Nemčije", pravi "Pravda", ki govori ruski komunistični stranki, "pomeni razpad razorožitvene konference in naglo oboroževanje imperijalističnih držav, vključno Japonsko".

Z ozirom na nemški nastop ni brez vsakega pomena, ko je poljski poslanik Julius Lukečević obiskal urad komisarijata za zunanje zadeve ter je predložil poljsko in rumunsko odobritev pogodbe z Rusijo.

Po mnenju raznih državnikov je sedanji nastop Nemčije pred Ligo narodov dal raznim državam povod, da so naglo potrdile nemadpalno pogodbo s sovjetsko Rusijo.

Glasi sovjetske vlade "Izvestija" pravijo:

"Ko so japonski militaristi želeli imeti proste roke pri zasledovanju agresivne politike, se je Japonska ločila od Lige in Liga ni storila ničesar drugega, kot da je odstop vzela na znanje. Sedaj pa, ko nemški fašisti hočejo imeti prosto voljo za vojaška pustolovstva, je Nemčija zapustila Ligo in Liga je zopet prisiljena, da se zadovolji s tem, da odstop vzame na znanje. Nastop Nemčije je svarilo za vse one, ki želijo imeti mir, da so na straži.

Ravno tako stavlja "Pravda" Japonsko in Nemčijo v isto vrsto, ko vpraša:

"Po odstoju Japonske in Nemčije od Lige narodov, ki sta dve najboljvitejši državi, ali še kaj ostane od Lige? Japonska buržoazija vodi vojno proti Kitajski in nemški fašisti skušajo izzvati vojno.

"Ni ravno slučajno, da nemški veleposelniki vzhodno od Labe in ruski jungerji sedaj javno govorijo o baltiških deželah kot o "zapadni Manduriji". Avstrija je druga Mandurija na zapadu, ki jo imajo Nemci v svojih mislih".

OSTANKE PREISKUJEJO

Wall Street, Colo., 18. oktobar. Mnogo bivših lastnikov zlatih rudnikov, ki so izgubili svoj denar z raznimi spekulacijami, se je vrnilo sem. Najeli so delavce, ki iščejo po starih zapuščenih zlatih rudnikih ostanke zlata. Vse kameleje, ki so ga pred leti zavržli kot nič vredno, bodo ponovno preiskali.

RADIKALCI SE IZNEVERJAJO SAN MARTINU

Voditelj radikalcev pravi, da niso dobili za svojo pomoč nobenega plačila. — Vlada upa na sporazum.

Havana, Kuba, 19. oktobra. — Radikalna tajna družba, ki se imenuje "ABCR" in nima ničesar skupnega z dijaško zvezo "ABC", je nocoj izjavila, da ne bo več podpirala predsednika Grau San Martina.

Armand Rodas, vodja družbe, čije člani so vsi oboroženi in v uniformah, je izjavil, da so njegovi ljudje zelo razočarani, ker so novo vlado podpirali, pa niso dobili za to nobenega plačila.

Neki drugi voditelj radikalne družbe je bil nocoj pri predsedniku ter rekel, da obstaja možnost uravnave.

Veliko razburjenje je povzročilo poročilo, da je zasidrana pred Varadero neka ladja z orožjem.

K ladji je bil poslan kanonski čoln, in poveljnik je pozneje izjavil, da se nahaja na nji štirinajst oseb, katere so hoteli vtihočiti v Združene države. Vse so aretirali.

STREMLJENJA FAŠISTOV

Vrše se tajna pogajanja za Četrto Internacionalo. — To namero najbolj podpira Mussolini.

Dunaj, Avstrija, 19. oktobra. — Fašisti se tajno pogajajo za svetovni kongres, na katerem hočejo postaviti "četrto internacionalo", ki bo nasprotovala komunističnim, liberalnim in demokratičnim naukom.

Četrta internacionala, ki bo delovala v istem smislu kot prve tri internacionala, ki so vse socijalističnega značaja, bo imela ravno nasprotni namen.

Iz zanesljivih virov se je izvedelo, da o tem vprašanju razpravljajo fašistovske organizacije raznih narodov že več mesecev, da postavijo organizacijo, ki bi nasprotovala gospodstvu okorelih demokratičnih političnih organizacij.

Pristaši nove internacionala jo označujejo za mednarodno organizacijo mladine. Med vsemi fašistovskimi voditelji Mussolini najbolj podpira načrt za fašistovski kongres.

Mussolini je rekel, da italijanski fašizem ni izvozno blago, toda ravno zaradi te svoje izjave se Mussolini zavzema za mednarodni fašizem in na zahtevo italijanskih fašistov bo v kratkem razglašen kongres, ki se bo vršil izven Italije.

Solinograd, Avstrija, 19. oktobra. — Obmejna komisija je izpraševala nekega nazijca, ki je bil ranjen v spopadu šestih nazijcev, ki so iz Nemčije vpadli v Avstrijo, z avstrijsko pomožno stražo.

Ranjeni nazijec Reidelsorger je bil ustreljen v pleča. Njegovi tovariši so pobegli nazaj čez mejo, ko je avstrijska straža s strelom odgovorila na njihovo streljanje. En avstrijski stražnik je bil tudi ranjen.

HITLER JE ZAJAMČIL POSLANIKU, DA SE NAPADI NE BODO PONOVLILI

BERLIN, Nemčija, 19. oktobra. — Ameriški poslanik Wm. E. Dodd je imel dolg razgovor s kanclerjem Hitlerjem in je po konferenci izjavil, da je zadovoljen s Hitlerjevim zagotovitvijo, da Amerikanci v Nemčiji ne bodo več nadlegovani.

EKVADORSKI PREDSEDNIK ODSTAVLJEN

Senat je soglasno sklenil, da se predsednik odstavi. — Nad dva meseca ni bil predsednik v stiku s kongresom.

Guayaquil, Ekvador, 19. oktobra. — Senat je v glavnem mestu Quito skoro soglasno sprejel resolucijo, ki je odstavila predsednika republike Juana le Dios Martinez Mera. Predsednik skozi deset tednov ni bil v nobenem stiku s kongresom.

Ministrski predsednik Abelardo Montalvo je po ustavi postal predsednik. Cela skupina opozicijonistov je oddala 22 glasov za odstranitev predsednika, ostalih deset senatorjev ki si bili Merovi pristasi, so se zdržali glasovanja. Seja je trajala 11 ur.

Odločitev senata je občinstvo pozdravilo z velikim idemonstracijami v Quito, kjer je bila trgovina ovirana vsled štrajkov in demonstracij proti predsedniku.

Martinez Mera, ki se je odločno upiral kongresu, da bi ga odstaval, ker ni hotel pomagati deželni iz slabega gospodarskega položaja, je iz svojega stanovanja objavil izjavo, v kateri napada postavodajo. Med drugim pravi v svoji objavi, da bodo od sedaj naprej predsedniki izročeni na milost in nemilost kongresa.

Kongres se je 10. avgusta sestel k svoji redni letni seji, in 5 dni pozneje je sprejel resolucijo, ki maproša predsednika, da odstopi v dobrobit dežele. Mera se temu ni hotel ukloniti in je hotel vladati brez kongresa, toda kongres ni hotel odobriti nobenega ministrstva, katerega je postavil predsednik. Predsedništvo je za štiri leta prevzel 5. decembra 1932.

Ko je kongres aboroval, je bilo okoli palače zbranega na tisoče ljudstva. Med ljudmi se je izvedelo, da kongres glasuje v tajni seji. Senatorjem so prinašali na dolgo sejo sedvice iz bližnjih restavracij. Močan vojaški oddelek je stal na straži pred palačo, da prepreči morebitni napad.

ŽENO IN TRI OTROKE USRMIL

Jacksboro, Ten., 18. oktobra. — Dames je bil spoznan krivim 27-letni Floyd Johnson, ker je dne 30. avgusta namenoma zažgal hišo, v kateri se je nahajala njegova žena s tremi otroci. Žena in otroci so zgoreli.

Izgovarjal se je, da je nastal ogenj iz neznanega vzroka. Sam je pobegnil skozi okno in dobil več opeklin.

Sodišče mu je prisodilo 21 let ječe.

Pri konferenci, pri kateri je bil navzoč tudi zunanji minister baron Neurath, je Hitler obljubil, da bodo strogo kaznovani vsi nazijci, ki bi še nadalje napadali Amerikance ali druge tujce. Kancler je Dodd obljubil, da bo vlada razglasila poziv, ki bo svaril Nemce pred nadlegovanjem tujcev in posebno Amerikancev.

Takoj zvečer istega dne so nemški listi naznanili, da sta bila dva nazijca, ki sta 8. oktobra v Dueseldorfu napadla Amerikance Rolanda Velza, obsojena na zaporno kazen po 6 mesecev. Še istega dne se je proti njima pričela posebna sodniška obravnava in sta bila prva, ki sta bila pod nazijsko vlado obsojena zaradi napada na tujce.

Časopisje pa ni objavilo imen teh nazijcev, ki sta Paul Eckhardt in Friedrich Wilbertz.

Veltz je dobil dva udarca po glavi, ker ni dvignil roke v pozdrav nazijske zastave.

Kot posledica Dodovega protesta je bil tudi ukaz pruskega ministrskega predsednika generala Hemmanga Goeringa na vse svoje podrejene uradnike, da naj store potrebne korake, da bodo vsi tujci zavarovani pred vsakim nadlegovanjem.

Četudi je dokazano, da sta oba obsojena napadalec nazijca, pravi v svojem ukazu, da "marxisti in komunisti skušajo delati zmernjave za nemško vlado s tem, da napadajo tujce in s tem postavljajo v slabo luč "tretjo državo" in narodno socijalistično gibanje".

FORD NOČE PLAČATI

Philadelphia, Pa., 18. oktobra. Sweeten Automobile Company je dobila tožbo proti Fordovi družbi. Ford bi ji moral plačati stotisoč dolarjev odškodnine. Fordov zagovornik je vložil priziv.

PREUREDBE NA OTOKU ALCATRAZ

San Francisco, Cal., 18. oktobra. — Danes so začeli prenavljati postopja na skalnatem otoku Alcatraz, kamor bodo poslani najbolj zakrknjene zločince. Dela bodo v devetdesetih dneh končana.

LINČANJE ČRNCA

Princes Ane, Md., 19. oktobra. Nad 100 ljudi, mož, žena in otrok je iz okrajne ječe privedlo nekega črnca in ga obesilo na nek hrast izven mesta. Med potom so ga ljudje neprestano pretepali, tako da so ga privedli v gozd le še na pol živega.

Pozneje so njegovo truplo odrezali in ga pripeljali na glavni trg in ga sežgali.

BRAZILIJA NAROČA LADJE

Rio de Janeiro, Brazilija, 19. oktobra. — Brazilska vlada je napisala natečaj za 25 vojnih ladij. Med temi ladjami bosta dve križarki po 8500 ton, devet rušilcev, šest submarinov in osem drugih ladij.

bil Hitler pod zemljo, in bi mi Zidje hodili po nji.

PREDOR POD GIBALTAR-JEM

Že čez dva meseca se bavijo zlasti španjolski in francoski tehnični strokovnjaki z idejo, da bi zvezali Evropo in Afriko z velikim predorom, ki naj bi šel pod morskim dnom v ožini Gibraltar. Dasi bi zgradba takega najmanj 14 km dolgega predora pod morskim dnom požrla težke stotine milijonov, bi se zgradba vendar izplačala. Dva kontinenta bi bila zvezana z železnico in pri prevozu blaga bi odpadlo neprijetno prekladanje z vlakom na ladje in obratno.

Zato je španjska vlada letošnje leto napravila lepo število poskusov, ki naj bi pokazali, kakšno je morsko dno v ožini in kakšno bi bile razmere pri gradbi tega predora. Nekaj vojnih rušilcev je po naročilu španjske vlade v polju napravilo na črti, kjer naj bi šel predor pod morskim dnom, precej poskusov z razstreljevanjem morskega dna. To razstreljevanje je točno pokazalo, kako trdno je morsko dno in iz kakšnega kamena sestoji. Z morskega dna so potapljači privlekli iz raznih krajev velike kamne, iz katerih so geologi natančno določili, iz kakšne vrste kamena je morsko dno in ugotovili, da je kamen prav primeren za vrtnanje predora. Z drugimi poskusi pa so ugotovili svojstva morskega dna do globine 1000 metrov. Ker so se vse prve priprave tako ugodno iztekale, nameravajo v kratkem ustanoviti posebno družbo za graditev tega predora. Ker bo družba morala razpolagati najmanj z milijardami frankov, se bo udeležil v tem podjetju poleg španjskega še francoski in angleški velekapital.

Zgraditev tako veličastnega predora pa sama na sebi še ne bi pomenila posebnega gospodarskega napredka, če se ne bi v zvezi z njim zgradile še tri železniške proge po Afriki. Po dosedanjih načrtih bo predor zgrajen najkasneje do leta 1942. Do tega časa pa bodo tudi že zgrajene železnice, za katere so načrti že izdelani. Najvažnejše tri proge bi zgrajene po sedanjih načrtih skrajšale potovalni čas med Afriko in Evropo najmanj za polovico sedanjega časa. Ta pridobitev časa bi v gospodarstvu obeh kontinentov gotovo lepo odtehtala investiranje težke milijone.

Prva proga bo šla iz Francije čez Pireneje preko Španije in nato skozi predor na zahodno afriško obrežje, od tod pa naprej preko francoskega Maroka in španjske Zlate obale do mesta Dakar. Na ta način bi bilo potovanje iz Francije v Brazilijo skrajšano na 7 dni, pri čemer bi seveda potniki morali uporabiti najprej novo zgrajeno direktno železniško progo, nato pa parnik.

Od te proge naj bi se ocepila posebna železnica, ki naj bi postala tako imenovana transaharska oziroma transafriška železnica. Ta bi skrajšala potovalni čas iz Londona do rtiča Dobre nade na jugu Afrike od 18 na 8 dni. Iz Pariza v Senegal ali Kongo pa potnik ne bi rabil več kakor 3 dni.

Vzhodna proga pa naj bi šla po severni afriški obali čez španjski Maroko, Alžir, Tunis, Tripolis in Egipt do Sueskega prekopu. Tam naj bi se priključila na dve novi progi, ki bi vodili čez Aleppo in Bagdad naprej v Perzijo, druga pa skozi Kairo in po Perzijskem zalivu v Indijo.

Verjetno je, da bodo predor začeli graditi že februarja meseca leta 1934, potem, ko se bodo vse države, ki bodo sodelovale pri graditvi predora, zedinile o vsotah, ki jih bo vsaka prispevala za zgraditev predora.

VAREN KAZIPOT ZA LETALCE

Marki Luigi Solari, eden od najzgodnejših Marconijevih sodržnikov, je po dolgem delu sestavil aparat, ki lovi odmeve. Krstil ga je za "Eho-meter". Aparat kaže letalcu višino, v kateri se nahaja, in točno oddaljenost vseh hribov, stavb, zidov, drugih letal in aličnega, ki se nahajajo v smeri njegove poti. Izum odpravi sleherno nevarnost pri potovanju v megli ali temi, ki letalcu zastira razgled in je povzročila že toliko prometnih nesreč.

PREBOJ SOLUNSKJE FRONTE

Ko se je pred 15 leti v septembru odigravalo zadnje dejanje svetovne tragedije, si še nismo bili na jasnem, kaj prav za prav pomenijo poročila, da novi napadi srbskih divizij na solunski fronti zmogovito uspevajo. Čeprav je bila ta fronta po svoji osnovi zamisljena dejansko samo diverzija v odnosu nasproti glavni — zapadni — fronti, je vendar baš ta postranska fronta pomenila začetek konca svetovne vojne.

Ko se je srbska armada 1. 1915 umikala pred združenim napadom avstrijsko-nemške in belgarske vojske, so veliki zavezniški šele na koncu umika začeli razmišljati o tem, kakšno pomoč bi bilo treba poslati junaškim srbskim divizijam. Ali med tem, ko so se vršila diplomatska pogajanja, ko so švigale brzojavke sem in tja, so zmagoviti Nemci in Bolgari pridirali naravnost v osrčje Srbije. Konec koncev so se zavezniške vlade le odločile k temu, da pošljejo pomoč. 3. francoska in 10. angleška divizija sta se izkrcali v Solunu in začeli prodirati ob Vardarju. Toda bolgarske čete so hitro napravile konec tej ofenzivi zaveznikov. — Francoski in angleški diviziji sta se umaknili nazaj k Solunu, kjer sta se utrdili z namenom, da branita svojo bazo.

Decimirane srbske čete pa so morale prestopiti svojo Golgotu. Prešle so preko Albanije na Krf, kjer se je izvršila reorganizacija celotne srbske armade. Veliki zavezniki so se še vedno prepirali, njihovi osnutki o potrebi ustvaritve nove fronte so se razlikovali že v samih osnovah. Avstriji in Nemci so svoje prodiranje ustavili na grški meji. Vzrokov je bilo več, a glavni je bil prav gotovo naslednji: Nemci ne bi nikdar in nikakor mogli izkoristiti bolgarskih čet na kaki drugi fronti, recimo na francoski ali ruski. Kajti bolgarski vojak za to vrsto koalicijskega patriotizma in žrtvovanja sploh ni bil zrel. — Mir skleniti se pa tudi ni izplačalo, ker bi bil samo Bolgari uživali sadove zmage, dočim bi se ostali zavezniki morali dalje boriti. Razen tega je interes Bolgarov na sami Makedoniji bil velik, saj so to bile stoletne pretenzije krogov, ki na bolgarskem od nekdanj vedrilo in oblačilo. Nadalje prodiranje v grško Makedonijo se Nemcem tudi zato ni izplačalo, ker bi po osvo-

jitvi Soluna in obal Egejskega morja morali angažirati preveč čet, ki jih vendar že itak krvavo potrebovali na drugih mestih. Poleg vsega drugega pa takšni uspehi ne bi imeli velikega strateškega pomena: pomorske zveze Sredozemskega morja bi kljub temu ne bile pretrgane.

Zapadni zavezniki so med tem nadalje prehtevali med seboj, ali se izplača poslati na Solun novo, večjo odpravo. Angleži so seveda imeli pred očmi svoje smotre: obrambo Sueskega prekopu, osvojitve Dardanel in udarec v zaledje turške vojske, nakar bi preko Črnege morja dosegli zvezo z Rusijo. Odločilnega udara preko Soluna, ki bi zadel v bok in v bližnje zaledje centralnih sil, Angleži nikakor niso mogli prav razumeti. Francozi pa so bili od vsega početka drugega mnenja. Njim je bila vsa stvar bližja, resnejša. — Pri ti je morala dardanelska katastrofa, da so zavezniki obrnili svojo pozornost zopet k Solunu.

V teku 1. 1916. je stvar vendarle postala resna: začelo se je prevajanje antantnih čet v Solun, kjer so medtem ustvarili pravega trdnjavo poljskega tipa. Zadnji transport srbskih čet je prišel 5. aprila. Kakor vemo, se je tedanji prestolonaslednik in regent Aleksander največ trudil za ustvaritev nove fronte, v kateri je videl edino poročito za rešitev svoje domovine. Njegova prizadevanja so rodila uspeh. Odločilna borba na solunski fronti se je začela 14. septembra 1918 s strahovito kanonado 580 topov. Odločilne so bile prestolonaslednikove zgodovinske besede nasproti svojim najzvestejšim: — "V svobodo ali v smrt!"

Ideja za poslednjo ofenzivo je vobče dala srbsko vrhovno poveljstvo, ki je že od vsega početka trdilo, da se samo z osvojitvijo črte Kajmakčalan — Dobro polje — Vetrnik lahko doseže definitivni uspeh. Solunska fronta je tekla (zamljevid v roki!) od reke Strume preko Dojranskega jezera in Mogenskih planin do Bitolja in Ohridskega jezera. Dolžina celotne fronte je merila okrog 450 km. Posadko sovražnikov so tvorile kombinirane avstrijske, nemške in bolgarske čete, formirane v tri armade: v XI. nemško ter I. in II. bolgarsko. Vse tri armade so šttele: 297 bataljonov (181.660 efektiv-

nih pušk), 2539 strojnic, 8850 topov, 26 eskadronov in 80 aeroplanov.

Zavezniki pa so imeli na razpolago: grško, angleško, srbsko in francosko armado, ki so skupno šttele: 289 bataljonov (ali točno: 177.562 efektivnih pušk), 2982 strojnic, 2069 topov, 47 in pol eskadronov in 200 letal.

Napad se je imel izvršiti prvotno na enem samem majhnem delu fronte, čim pa bo ta del prebit, naj napadejo še ostale armade desno in levo.

Sam preboj se je torej imel izvršiti na sektorju svojih 30 km, kjer so bile zbrane močne čete. Pa še na tem ozkem pasu je bil izbran kot jedro poseben odsek, dolg komaj 9 km, kjer se je moral izvršiti odločilni sunek. Udarec je bil strateško tako preračunan, da je bil uspeh popolnoma zagotovljen. Razmerje čet je bilo na tem sektorju naslednje: Bolgari 26 bataljonov, 245 strojnic, 146 topov, 3 eskadroni in 24 letal — dočim so zavezniki tu koncentrirali: 75 bataljonov, 756 strojnic, 2610 lahkih strojnic, 580 topov, 18 eskadronov in 81 letal. Torej vsekakor čvrsta premoč.

Osnovna ideja celotne ofenzive je bila: predreti sovražnikove položaje v širini 30 km, nato z brzoto in energično akcijo razširiti vrzeli, prodirati v rajon Demirkapija — Kavadarci — Gradsko, to pa z naslednjimi cilji: da se pretrga sovražnikova zveza v dolini Vardarja z armadami v okolici Bitolja in da se obenem preseka glavna zveza sovražnika z zaledjem v dolini Vardarja.

Če pogledamo teren, vidimo, da je za glavni napad bil izbran najtežji odsek, katerega višine gredo vse nad 2000 m (Kajmakčalan 2525 m). Kdor pozna te višine, ve, da so takorekoč na las podobne našim Julijskim in Kamniškim Alpam. A kdor se more prav pojmiti, kakšen je napad na terenu, kjer ima sovražnik urajene položaje in lahko neprestano sipa ogenj. — si lahko prav zamisli, kakšne vrednosti je bila taka odločitev. Nemško vrhovno poveljstvo je do zadnjega menilo, da na tem delu Srbije ne bodo imeli uspeha, ker je teren pretežak. In vendar se je upravl tu zgodilo tisto nepričakovano....

Dne 8. avgusta 1918 je bil ge-

neral Franche D'Espercy v popolnem soglasju s srbskim generalnim štabom definitivno določil dan za glavni napad. Glavni udarec so imeli izvršiti srbske čete, in to II. srbska armada na fronti 17 km s 5 divizijami (šumadinska, timoška, jugoslovenska, 17. kolonijalna in 122. francoska divizija) I. srbska armada pa napad na fronti 16 km s 3 divizijami (drinska, dunavska in moravska). Obe armadi sta bili obilno oskrbljene s francosko artiljerijo, posebno še s težkimi topovi, in pa s francoskim letalstvom.

Priprave za to grandiozno ofenzivo so trajale mesece in mesece, od 5. julija, ko je bil storjen načelni sklep glede ofenzive. Ali september je v takšnih višavah kaj muhasta, posebno še v Mogenskih planinah. Glavna atributa sta tu: megla in deževje. Ta dva činitelja bi utegnla odgoditi napad že zato, ker bi bila korektura in opazovanje topovskega ognja onemogočena. Vsako odlašanje pa sproti zmanjšuje nade na uspeh.

Zaradi tega je bila nervoza 13. septembra v štabu generala d'Espercy velika. Sam general s svojim pomočnikom generalom Charpijerjem in polkovnikom Tronsom je prišel v srbsko vrhovno poveljstvo na zadnji dogovor, ki se je sukal najbolj okrog besede: — vreme. Barometer je kazal sicer lepo, ampak... Če bi jutri bilo slabo, še boljše odložitni napad za dan, dva, kakor začeti s kanonado, o kateri se ni vedelo, če bo v stanju popolnoma razrušiti sovražnikove utrdbe.

Ker se vreme ni moglo vnaprej ugotoviti, je general d'Espercy pustil polkovnika Tronsona na fronti z nalogo, da zjutraj 14. septembra na vse zgodaj presodi, če je vreme dovoljno za napad ali ne. Ta, ko vidimo 14. septembra od 5. uri polkovnika Tronsona in E. Beliča (sedaj armijskega generala), kako na opazovališču nestrpno pričakuje zoro. V nebo je bilo to jutro uprtih še na desetstose parov oči s pobožno željo, da bi Bog dal lep dan, ki bi prinesel odrešitev zasuznjeni domovini — Srbiji in svobodo podjarmljenim bratom onstran Save in Dunava....

In res se je rodil ugoden dan, lep, čeprav ne idealno voder in jasen, nekaj oblakov se je gromadilo na severu.

Zatorej je padla odločitev: "Na-

pademo!" In že so ob 6.15 zabrnili telefoni in zatrepale telegrafске žice, prenašajoč dogovorjeno znamenje: "Pošljite enega častnika in osem mož..." Dve uri pozneje, 8. zarjula žrela 580 topov, vztrepetale so ponosne stene, zadrtile postojanke, v čudu so se spogledovale bolgarske čete....

Topovski ogenj je trajal ves dan in vso noč. 15. septembra so poletele junaške čete na jurji, napad se je začel na celi črti. Napreduje, čeprav počasi... Topovi pojo svojo strahovito pesem naprej, granate meljejo postojanko za postojanko. In vendar je zastal elan 17. in 122. francoske divizije. Ampak stari, ojekleni šumadinci takoj rešujejo situacijo. Kakor vihar napadajo center sovražnikovih postojank in zvečer zavirha zastava na Slonovem ušesu — Vetrniku — kotj 1570. Pod udarci Drincev pada Soko — cela prva postojanka je naša! Hurra!

16. septembra pade druga postojanka. Preboj je dovršen, pot v Kavadarce je odprta! Bolgarske čete so v razsulu, beže, zmetujejo orožje. Zastonj meče komandant fronte bataljon za bataljonom proti zmagoritim četam. Srbi nadirajo nalik lave, nič j'h ne zdrži. —

Desno in levo od srbskih armad se vrše napadi angleške in francoske armade. Ni sile, ki bi v teh trenutkih mogla ustaviti srbske čete. Kaj opreznost, kaj metod ka rovovske taktike, kaj digne etapne službe, kaj počitek!... Vse to ni nič!

Nemci so še parkrat poizkušali ustaviti prodiranje srbskih divizij, ali niso uspeli. Najhujša borba se je vnela pred Nišem. Niš je pomnil, za centralne sile zelo veliko, največ v celi Srbiji. Preko Niša gre vendar edina dobra zveza Avstrije in Nemčije v Bolgarijo in Turčijo. Po tej zvezi gre tok materijala na vzhod in od vzhoda na zahod. Ta predel se mora držati za vsako ceno, čeprav je izgubljena cela Makedonija. Ta zveza je bila tudi vzrok konvencije v Plessu, glavnem nemškem štabu, kjer je bil sklenjen napad Avstrijecev, Nemcev in Bolgarov na Srbijo v letu 1915. N š pada, uspeh se širi na sever in zahod.

Rezultati solunskega preboja so bili ogromni: osvobojena je Srbija, izvršeno je zedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev, kapitulirala je Bolgarija, za njo Turčija, posredno Nemčija in Avstro-ogrska.... Prišel je konec svetovne vojne....

KAKO BO NA SVETU ČEZ 150 LET

Svet stoji zopet ob prelomu ene dobe in prehoda v novo, kakor je bilo ob koncu starega Rima, za časa reformacije in francoske revolucije. Vprašanje, ki vse zanima, je le še to:

Kakšno bo tisto novo, ki prihaja?

Na to vprašanje odgovarja sloviti angleški pisatelj H. G. Wells v svoji najnovejši knjigi "Oblika stvari, ki pridejo". — "Manchester Guardian" navaja po knjigi razvoj v prihodnjih desetletjih naslednje: Civilizacija častane. To je doba gospodarskih zapletljajev, nezmišelnih nacionalizmov, teritorialnih sporov in zadev, ki vodijo do vojne. Doba vojne se konča s prodromom civilizacije. Bolezni desetkujejo človeštvo. Vse vezi so pretrgane. Tehnični napredek in proizvodnja prenehata. Za svet nastopa klavarna doba. Zedinjene ameriške države n. pr. predstavljajo samo nejasen sistem občin brez federacije. Leta 1960. prehaja človeštvo v dobo mraka.

Toda sredi revščine in zmede se že kažejo znaki obnove. Misleci, ki jih je človeštvo že na pol pozabilo, so bili že v dobi izkušenj napovedali potrebo ene same države, ki naj bi obsegala ves svet. Ršitev prihaja s svetovne konference letalec, ki se vrši 1. 1966. v Bassori. Letalci se odločijo za zaročno metodo. S pomočjo učenjakov, sociologov, tehnikov, prevzememo svetovno oblast in s kontrolo nad vsem transportom porušijo lastninsko pravico in zagospodarijo svetu. — Svojo vladno osnujejo na temelju enakega deleža vseh na splošnih dobrinah. Svetovne dobrine postanejo last vseh, izvzemši le stvari, ki jih vsak človek neobhodno potrebuje za svojo osebno rabo. (Ta sistem je precej podoben tistemu, ki ga zastopajo sedanji tehnokrati.) Ker imajo plemiči oziroma dejansko oboroženo moč v svojih rckah, morejo svojo voljo brez oziroma vsiliti obubožanemu prebivalstvu.

Nova svetovna država se zelo hitro razvija, čeprav ne manjka težkoč. Ob složenem naporu vseh sil, ki jih vodi osrednja oblast, se hitro vrača blagostanje. Okoli leta 1970. se oblast v novi državi utrdi podobno, kakor se je to zgodilo v Sovjetski Rusiji, toda brez ozko-srčnih dogem komunizma. Kontrola nad transportom daje vladi ogromno moč, duha mladine pa pridobivajo šole. Produkcija hitro narasča in na drugi konferenci v Bassori 1. 1978. se določijo in sprejme tridesetletni načrt.

Potem pride trenutek, ko je nevarnost, da sveta zaradi osebnih zadev propade — podobno, kakor je bilo v Rusiji tedaj, ko je moral Stalin pregnati Trockega. Nastopi doba velikih političnih atentatov. 47.000 smrtnih kazni vzpostavi na svetu strog red. Snide se tretja konferenca, ki slednjič in trajno uredi svet. Vse kužne bolezni prenehajo, prebivalstvo se vrača na svoje domove, prosveta in vzgoja se razmahne. L. 2096. svetovna država prekorači prvo stopnjo svojega življenja. Zopet je razum glavni gospodar človeške usode.

To so prerokbe in fantazije angleškega pisatelja o bližnji bodočnosti sveta. Čudno je, da moč zida zgolj na razum, ki je še pravkar odrekal, se izkazal nesposobnega, da zadovolji človeštvo in vtemelji njegovo srečo. Bo že moral ljubi Bog priti do besede v vsakem bodočem redu, ki naj človeštvu res prinese odrešenje iz zmed in gorja.

SEKIRA IN RABELJ

Ker je odpravil Hitler dosedanja guilotino kot inozemski izum, so se nemški rablji zopet oborožili s srednjeveško domačo sekirjo. To zmago domače kulture so uživali kot prvi dne 5. maja obglavljeni obsojenci: trije morileci v Berlinu in eden v Frankobrodu ob Meni. To mesto ni videlo smrtnih obsodbe od julija leta 1914.

Sezite po Lucky

KER LUCKIES VEDNO UGAJAJO

**Izbrane vrste tobaka
pravilno zavite—brez
rahlih koncev**

**VEDNO najfinejši tobak
VEDNO najfinejši izdelava
VEDNO Luckies ugajajo!**

Ko kadite Lucky, ali ste opazili dolg, bel pepel? To je znamenje finih, izbranih vrst turškega in domačega tobaka. In ali ste opazili, kako trdno so Luckies nabašane s temi izbranimi vrstami tobaka — pravilno zavite, tako okrogle — tako čiste — brez rahlih koncev. Luckies vedno ugajajo!

Copyright, 1932, The American Tobacco Company.

"it's toasted"
ZA ZAŠČITO ČRLA — ZA BOLJŠI OKUS

Čarčite se na "GLAS NARODA",
največji slovenski dnevnik v
Združenih državah.

Pri naročilih za več kot \$1.— damo 30% popusta

V SLUČAJU, DA NAM KAKE KNJIGE ZMANJKA, S PRIDRŽUJEMO PRAVICO, POSLATI DRUGE SLIČNE VSEBINE

POUČNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

:: ZEMLJEVIDI ::

MOLITVENIKI

:: IGRE ::

MOLITVENIKI

SVETA URA
v platno vez. 30
v fino usnje vez. 1.50
v najfinije usnje vez. 1.80
v najfinije usnje trda vez. 1.80

SKRBI ZA DUŠO
v platno vez. 30
v fino usnje vez. 1.50
v najfinije usnje vez. 1.80

RAJSKI GLASOVI
v platno vez. 30
v usnje vez. 1.20
v fino usnje vez. 1.50
v najfinije usnje vez. 1.60

KVIŠKU SRCA
v imitirano usnje vez. 30
v usnje vez. 30
v fino usnje vez. 1.50
v najfinije usnje vez. 1.80
v cel celulozoid vez. 1.20

NEBESA NAŠ DOM
v ponarejeno 1.00
v najfinije usnje vez. 1.50
v najfinije usnje trda vez. 1.80

MARIJA VARHINJA
fino vez. 1.20
v fino usnje 1.50
v najfinije usnje trda vez. 1.60

Hrvatski molitveniki:

Ujeha jstareosti, fina vez. 1.00
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez. 1.50
najfinije vez. 1.60
Zvončice nebeski, v platno 30
fina vez. 1.00
Vienac, najfinije vez. 1.60

Angleški molitveniki:

(za mladino)
Child's Prayerbook
v burjavst platnice vezano 30
v belo konj vezano 1.10
Come Unto Me
fino vezano 30
Key of Heaven:
fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinije usnje vezano 1.20

(ZA ODRASLE)
Key of Heaven:
v celoid vezano 1.20
v celoid najfinije vez. 1.50
v fino usnje vezano 1.50
Catholic Pocket Manual
v fino usnje vezano 1.50
Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo 2.00
Amerika in Amerikanci (Trusk) 5.00
Angleška služba ali nauk kako se naj otroci k sv. madi 10
Boj nalezljivim boleznim 75
Cerkniško jezero 1.20
Domači zdravnik po Knajpu
vezano 1.50
broširano 1.25
Domači živnozdravnik broširano
Domači vrt 1.20
Govoreja 1.50
Hitri računar 75
Gospodinjstvo 1.20
Jugoslavija (Melik) 1. zvezek 1.50
2. zvezek, 1-2 snopci 1.50
Kletarstvo (Sklajsky) 2.00
Kratka srbska gramatika 30
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov 30
Kako se postane državljani Z. D. 25
Kako se postane ameriški državljani 15
Knjiga o dostojnem vedenju 50
Kuhinjska Receptica 75
Liberalizem 50
Materija in energija 1.25
Mlada leta dr. Janeza E. Kraka 75
Mladeničev, I. sv. 50
II. sv. 50
(Oba skupaj 99 centov)
Mikarstvo 1.00
Nemško-angleški tolmach 1.40
Nagveti se hibo in dom 1.00
Najboljši slov. kuharica, 608 str. 5.00
Nemška besednjak 30
1. del 30
2. del 30
Najboljši slovenski kuharica in drugi plati 75

Ojačen beton 50
Obrtno knjigovodstvo 2.50
Praktični računar 75
Porotinarstvo, broširano 1.50
Pravila za sliko 65
Psihične motnje na alkoholski pozlazi 75
Predhodniki in idejni utemeljilci ruskega idealizma 1.50
Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano 2.00
broširano 1.75
Slovenska narodna mladina (ohsega 452 strani) 1.50
Spretna kuharica, trdo vezana 1.45
Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezano 3.00
Sadno vino 40
Sadje v gospodinjstvu 75
Učna knjiga in berilo laškega jezika 60
Učna knjiga in berilo italijanskega jezika 1.00
Učbenik angleškega jezika trdo vez. 1.50
broširano 1.25
Uvod v filozofijo (Veber) 1.50
Veliki slovenski spisovniki: zbirka pisem, listin in vlog za zasednice in trgovce 1.25
Veliki svetvedec 30
Voščilna knjižica 50
Zbirka domačih zdravil 60
Zdravilna zelišča 40
Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50
Zgodovina Umetnosti pri Slovenceh, Hrvatih in Srbih 1.90
Zdravje mladine 1.25
Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20
Zgodovina Sbov, Hrvatov in Slovencev (Melik) 50
II. zvezek 50
Prorokovalne karte 1.00

POVESTI in ROMANI
Agitator (Kersnik) broš. 80
Andrej Hofer 50
Beneška vedeževalka 35
Belgrajski bliser 35
Beli mecesen 40
Belo noči, mali junak 60
Bolično darovi 35
Božja pot na Bledu 20
Božja pot na Smarlni gori 20
Cankar:
Grešnik Lenard, broš. 70
Mimo življenja 20
Moje življenje 75
Romantične duše 60
Balkansko-Turška vojna 30
Balkanska vojna, s slikami 25
Boj in zmaga, povest 20
Blagajna Velikega vojvode 60
Burska vojna 40
Beatni dnevniki 60
Čarovnica 25
Cvetina Borogradska 45
Cvetke 25
Čebelnica 25
Črtice iz življenja na kmotih 35
Drobiz, in razne povesti —
Spisal Milčinski 60
Dekle Eliza 40
Dalmatinske povesti 35
Dolga roka 50
Do Obrida in Bitolja 25
Doli z orožjem 50
Dve sliki: — Njiva; Starka (Meško) 60
Devica Orleanska 50
Duševni boj 75
Dedek je pravil; Marinka in škrajtoljčki 40
Euzabeta 35
Fabiola ali čekav v Katakombah 45
Fra Benon Trenk 35
Filozofska zgodba 60
Fra Diavolo 40
Gospodinjstvo sveta 40
Gostilne v stari Ljubljani 1.00
Grška Mytologia 30
Gusarji 75
Gusar v oblačih 30
Hadi Murat (Tolstoj) 40
Hči papeža, vez. 1.00
Hektorjev meč 50
Hodvilka 40
Hudi časi, Blago dušo, veselogra 75
Helena (Kmetova) 40
Hudo Brezduca (II. sv.) 35
Humorke, Groteske in Satire, vezano 50
broširano 60
Izlet z Broškica 1.20
Izbrani spisi dr. H. Dolenc 60
Iz knjižnice prirode 50
Iz modernega sveta, trdo vez. 1.60
Izbrani spisi dr. Ivan Meščinar, 2 zvezka 1.50
Spretni, broširano 30
Izročila 75

Jagnje 30
Janko in Metka (za otroke) 30
Jernač Zmagovatelj, Med plavovi 50
Jutri (Strug) trdo vez. 60
broš. 60
Jurčičevi spisi:
Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih 10.00
6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer broširano 75
Juan Inesija (Povesti iz španskega življenja) 50
Kako se sem jaz likal (Alešovec) I. zvezek 60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) II. sv. 60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) III. zvezek 60
Korzijska brata, povest iz misijonov v Koreji 30
Krvna osveta 30
Kimečki punt (Senoa) 50
Kuhinja pri kraljici gosli nočel 50
Kaj se je Markaru sanjalo 25
Kazniki 60
Križev pot patra Kupljenika 70
Kaj se je izmislil dr. Oks 45
Levstikovi zbrani spisi
1. zv. Pesmi; Ode in elegije; Sonete; Romane; balade in legende; Tolmač (Levstik) 70
5. zv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike 70
Ljubljanske slike, Hišni lastnik, Trgovca, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezelnik doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakarcia, Duhovnik, itd. 60
Lov na ženo (roman) 50
Lucifer 80
Marjetica 50
Materina tritev 50
Moje življenje 75
Mali Lord 60
Milijonar brez denarja 75
Maron, krščanski deček iz Libanona 25
Mladih zanikernežov lastni životopis 75
Mlinarjev Janez 50
Musolino 40
Mrivi Gostač 35
Mali Klatež 70
Mesija 50
Malenkosti (Ivan Albrecht) 25
Mladim srcem. Zbirka povesti za slovensko mladino 25
Misterija, roman 1.00
Moje življenje 1.50
Na različnih potih 40
Notarjev nas, humoreska 35
Narod, ki izmira 40
Naša vas, II. del, 9 povesti 90
Nova Erotika, trdo vez. 70
Naša leta, trda vez. 70
Naši ljudje 50
Nekaj iz ruske zgodovine 35
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pobodov blivnega slovenskega polka 1.50
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kraka 25
Onkraj pragozda 30
Odkritje Amerike, trdo vezano 60
mehko vezano 60
Prapracenove zgodbe 35
Pasti in zanki 25
Pater Majetan 1.00
Pingvinski otok 60
Povest o sedmih obojenih 50
Pravica kladiva 50
Pabirki iz Roža (Albrecht) 35
Pariski zlatar 35
Priljubljeni povest 60
Povesti, pesmi v promi (Baudelaire) trdo vezano 1.00
Po strani klobuk 50
Pisat zvonca 60
Pri strici 60
Prst božji 30
Patria, povest iz irske junakne dobe 30
Prva ljubezica 50
Po gorah in dolinah 80
Po hitri vnanje 60
Poslednji Mehanec 30
Pravilice H. Majar 30
Predtrijani, Prebrni in drugi svetniki v gramofonu 25
Prigodbe čebelice Maje, trda vez. 1.00
Pisec solivke, trda vez. 75
Pred revitko 50
Popotniki 30
Pozdrav Bogu 30
Pisni 30
Povest 30
Pravilni Jucek 30
Prisega Hurenskega glavarja 30

Pravilice in pripovedke (Košutnik)
1. zvezek 40
2. zvezek 40
Prvic med Indijanci 30
Pregranjanje indijanskih misijonarjev 30
Robinson Crusoe 50
Revolucija na Portugalskem 30
Rdeča in bela vrtnica, povest 30
Rdeča megla 70
Rdeča lokarda 1.25
Seržant Diavolo, vez. 1.60
Slovenski šaljivci 40
Slovenski Robinson, trd. vez. 75
Stric Tomova koča 50
Sueški invalid 50
Skozi širno Indijo 50
Sanjska knjiga, mala 60
Sanjska knjiga, velika 90
Sanjska knjiga, (Arabika) 1.50
Spomini Jugoslovanskega dobrovoljca, 1914—1918 1.25
Sredozemci, trd. vez. 60
broš. 40
Stranote vojne 50
Stiri smrti, 4. zv. 35
Smrt pred hibo 65
Stanley v Afriki 50
Spomini znanega potovalca 1.50
Stritarjeva Anthologia, broš. 80
Sisto Sesto, povest iz Abrucev 30
Sin medvedjega lovca, Potopisni roman 30
Študent naj bo, V. zv. 35
Sveta Neburga 35
Spisje, male povesti 35
Stežolcece 30
Sopek Samotarke 30
Sveta noč 30
Svetlobe in senca 1.20
Silke (Meško) 60
Spake, humoreska, trda vez. 90

SHAKESPEAREVA DELA:

Macbeth, trdo vez. 90
broširano 70
Othello 70
Sen Kresne noči 70

Splošna Knjižnica:

Št. 3. (Ivan Rozman) Testament ljudska drama v 4 del. 35
105 strani 35
Št. 4. (Cvetko Golar) Poletno klasje, izbrane pesmi, 184 str., broširano 50
Št. 6. (Novak) Ljubosumnost 20
Št. 7. Andersonove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Utva, 111 strani, broš. 35
Št. 8. Akti štev. 113 75
Št. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber.) Problem sodobne filozofije, 347 strani, broš. 70
Št. 10. (Ivan Albrecht) Andrej Termose, religiozna karikatura in miniaturo, 55 str., broš. 25
Št. 11. (Pavel Golta) Peterkove poslednje sanje, božična povest 60
Št. 14. (Dr. Karl Engliš) Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogrija, 236 str., broš. 60
Št. 15. Edmund in Juliet de Goncourt, Renea Mauparin 40
Št. 16. (Janka Samac) Življenje, pesmi, 112 str., broš. 45
Št. 17. (Prosper Marice) Verne duše v včah, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str. 30
Št. 19. (Gerhart Hauptman) Poletni zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 strani, broš. 50
Št. 20. (Jul. Zeyer) Gompaci in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prevel dr. Fran Bradac, 174 strani, broš. 45
Št. 21. (Frljoja Zolna) Dvanaest kratkočasnih zgodbi, II. 73 str. 25
Št. 22. (Tomstoj) Kroutzerjeva senata 50
Št. 23. (Sophokles) Antigone, baladna igra, poslov. C. Golar, 60 str. 30
Št. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš. 90
Št. 25. Poslednji dnevi Pompejev, II. del 90
Št. 26. (L. Andrejev) Črne snake, poslov. Josip Vidmar, 82 str. 35
Št. 27. (Fran Erjavce) Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelnost, 80 str., broš. 35

Tarzan sin opile, trdo vez. 1.20
Št. 31. Roka roko 25
Št. 32. Živeti 25
Št. 33. (Gaj Salustij Krisp) Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 strani, broš. 50
Št. 34. (Kauver Meško) Listki, 144 strani 65
Št. 37. Domače živali 30
Št. 38. Tarzan in svet 1.00
Št. 39. La Boheme 90
Št. 47. Misterij duše 1.00
Št. 48. Tarzanove živali 90
Št. 49. Tarzanov sin, trd. vez. 1.20
Št. 50. Slika De Graye 1.20
Št. 51. Slov. balade in romane 60
Št. 54. V metazu 1.00
Št. 55. Namisljeni bolnik 50
Št. 56. To in onkraj Sotle 30
Št. 58. Glad (Hamsun) 90
Št. 60. (Dostojevski) Zapiski iz mrivega doma, I. del 1.00
Št. 60. (Dostojevski) Zapiski iz mrivega doma, II. del 1.00
Št. 61. (Golar) Bratje in sestere 75
Št. 62. Idijot, I. del (Dostojevski) 90
Št. 62. Idijot, II. del 90
Št. 64. Idijot, III. del 90
Št. 65. Idijot, IV. del 90
Vsi 4 deli 3.25
Št. 68. Kamela, skozi uho stvarke, veseloigra 45
Slovenski pisatelji II. zv.:
Potresna povest, Moravsko alke, Vojvoda Pero i Perica, Črtice 2.50
Tigrovi zobje 1.00
Tik za ronto 70
Tatič, (Berk), trd. vez. 75
Tri indijanske povesti 1.20
Tunel, soc. roman 1.20
Trenutki oddiha 30
Turki pred Dunajem 30
Tri legende o razpeli, trd. vez. 65

Tisoč in ena noč:
I. zvezek 1.30
II. zvezek 1.40
III. zvezek 1.50
3 KNJIGE SKUPAJ 3.75
Tisoč in ena noč (Rape) vez. mala izdaja 1.00
Ugrabljeni milijonar 1.20
V krempljih inkvizicije 1.30
V robitvu (Matičič) 1.25
V gorakem zakonju 35
V oklepajaku okrog sveta:
1. del 90
2. del 90
OBA SKUPAJ 1.60
Veliki inkvizitor 1.00
Vera (Waldova), broš. 35
Vojaka na Balkanu, s slikami 25
Vrinar, (Rabindranath Tagore), trdo vezano 75
broširano 60
Volk splošnik in druge povesti, trdo vezano 1.25
Vojni, mir ali poganstvo, I. sv. 35
V pustiv Jo šla, III. sv. 35
Valentin Vodnika izbrani spisi 35
Vodnik svetovni narod 35
Vodnikova pratika I. 1927 50
Vodnikova pratika I. 1928 50
Vodniki in prepovedi 60
Zamislj smrti 60
Zadnje dnevi nemškega kralja 60
Za kruhom, povest 75
Zadnja kmetička vojna 75
Zadnja pravda, vez. 70

Zgodovina o novidem Slovca 35
Zmaj iz Beane 70
Življenje slov. trpina, izbrani spisi Alešovec, 3. sv. skupaj 1.50
Zlatokopi 20
Zmislj naše Koprno 45
Zmislj in konec g. Pavle 45
Zbirka narodnih pripovedk:
I. del 60
II. del 60
Znamenje štirih (Doyle) 50
Zgodovinske anekdote 30
Z oglejem in močim 5
Zločin in kazni:
I. in II. zvezek 1.00
vezana 1.25
Zgodbe Napoleonskega huzara 90
vezana 90
Zgodbe zdravilnika Muznika 70
Zlati pantar 90

ZBIRKA SLOVENSKEH POVESTI
1. zv. Vajnomir ali poganstvo 35
2. zv. Hudo brezdušje 35
3. zv. Veselo povesti 35
4. zv. Povesti in slike 35
5. zv. Študent naj bo. — Noč vseh dni krah 35

Št. 29. Tarzan sin opile, trdo vez. 1.20
Št. 31. Roka roko 25
Št. 32. Živeti 25
Št. 33. (Gaj Salustij Krisp) Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 strani, broš. 50
Št. 34. (Kauver Meško) Listki, 144 strani 65
Št. 37. Domače živali 30
Št. 38. Tarzan in svet 1.00
Št. 39. La Boheme 90
Št. 47. Misterij duše 1.00
Št. 48. Tarzanove živali 90
Št. 49. Tarzanov sin, trd. vez. 1.20
Št. 50. Slika De Graye 1.20
Št. 51. Slov. balade in romane 60
Št. 54. V metazu 1.00
Št. 55. Namisljeni bolnik 50
Št. 56. To in onkraj Sotle 30
Št. 58. Glad (Hamsun) 90
Št. 60. (Dostojevski) Zapiski iz mrivega doma, I. del 1.00
Št. 60. (Dostojevski) Zapiski iz mrivega doma, II. del 1.00
Št. 61. (Golar) Bratje in sestere 75
Št. 62. Idijot, I. del (Dostojevski) 90
Št. 62. Idijot, II. del 90
Št. 64. Idijot, III. del 90
Št. 65. Idijot, IV. del 90
Vsi 4 deli 3.25
Št. 68. Kamela, skozi uho stvarke, veseloigra 45
Slovenski pisatelji II. zv.:
Potresna povest, Moravsko alke, Vojvoda Pero i Perica, Črtice 2.50
Tigrovi zobje 1.00
Tik za ronto 70
Tatič, (Berk), trd. vez. 75
Tri indijanske povesti 1.20
Tunel, soc. roman 1.20
Trenutki oddiha 30
Turki pred Dunajem 30
Tri legende o razpeli, trd. vez. 65

Tisoč in ena noč:
I. zvezek 1.30
II. zvezek 1.40
III. zvezek 1.50
3 KNJIGE SKUPAJ 3.75
Tisoč in ena noč (Rape) vez. mala izdaja 1.00
Ugrabljeni milijonar 1.20
V krempljih inkvizicije 1.30
V robitvu (Matičič) 1.25
V gorakem zakonju 35
V oklepajaku okrog sveta:
1. del 90
2. del 90
OBA SKUPAJ 1.60
Veliki inkvizitor 1.00
Vera (Waldova), broš. 35
Vojaka na Balkanu, s slikami 25
Vrinar, (Rabindranath Tagore), trdo vezano 75
broširano 60
Volk splošnik in druge povesti, trdo vezano 1.25
Vojni, mir ali poganstvo, I. sv. 35
V pustiv Jo šla, III. sv. 35
Valentin Vodnika izbrani spisi 35
Vodnik svetovni narod 35
Vodnikova pratika I. 1927 50
Vodnikova pratika I. 1928 50
Vodniki in prepovedi 60
Zamislj smrti 60
Zadnje dnevi nemškega kralja 60
Za kruhom, povest 75
Zadnja kmetička vojna 75
Zadnja pravda, vez. 70

Zgodovina o novidem Slovca 35
Zmaj iz Beane 70
Življenje slov. trpina, izbrani spisi Alešovec, 3. sv. skupaj 1.50
Zlatokopi 20
Zmislj naše Koprno 45
Zmislj in konec g. Pavle 45
Zbirka narodnih pripovedk:
I. del 60
II. del 60
Znamenje štirih (Doyle) 50
Zgodovinske anekdote 30
Z oglejem in močim 5
Zločin in kazni:
I. in II. zvezek 1.00
vezana 1.25
Zgodbe Napoleonskega huzara 90
vezana 90
Zgodbe zdravilnika Muznika 70
Zlati pantar 90

ZBIRKA SLOVENSKEH POVESTI
1. zv. Vajnomir ali poganstvo 35
2. zv. Hudo brezdušje 35
3. zv. Veselo povesti 35
4. zv. Povesti in slike 35
5. zv. Študent naj bo. — Noč vseh dni krah 35

SPISI ZA MLADINO

(GANGL)

3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti 50
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 5 povesti 50
5. zv. trdo vezano. Vinaki brat 50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti 50

IGRE

Beneški trgovec, Igrokaz v 5. dejanju 60
Cyran de Bergerac. Herična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano 1.70
Edela, drama v 4. del. 60
Gospa z morja, 5. del. 75
Lokalna železnica, 3. del. 50
Marta, Semelj v Richmondu, 4. dejanja 30
Ob vojski, Igrokaz v štirih slikah 30
Tonkove sanje na Miklavšev večer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 60
R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Capet), vez. 45
Revizor, 5. dejanj, trda vezana 75
Za liri in svobodo, Igrokaz v 5. dejanjih 35

Ljudski oder:
4. zv. Tihotapec, 5. dejanj 60
5. zv. Po 12 letih, 4. dejanja 60

PESMI in POEZIJE

Akropolis in Piramide 90
broširano 80
Azazel, trdo vez. 1.00
Balade in romane, trda vez. 1.25
Bob za mladi zob, trda vez. 40
Kraguljčki (Utva) 65
trdo vezano 80
Meje obzorje, (Gangl) 1.25
Narcis (Gruden), broš. 30
Primorske pesmi, (Gruden), vez. 35
Slutne (Albreht), broš. 30
Pohorske poti (Glaser), broš. 30
Oton Zrunc, 50
Što ugank 50
Vijolica. Pesmi za mladost 60
Zvezki. Zbirka pesmi za slovensko mladino. Trdo vezano 90
Zlatorog, pravljica, trda vez. 60

PESMI Z NOTAMI

NOTE ZA KLAVIR

(Pavčič) Slovenska korščnica:
10 zvezkov. Vsak zvezek po 30
5 mladinskih pesmi (Adamčič) 50

NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM

KLAVIRJA

Šest narodnih pesmi (Prelovec) 80
Canada 40
Zdrufenih držav, veliki 40
Mali 10
Nova Evropa 60

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR

Slovenski akordi (Adamčič):
I. zvezek 75
II. zvezek 75

MOŠKI ZBOR

Trije moški zbori (Pavčič) 40
Izdala Glasbena Matica 40
Narodna nagrobnica (Pavčič) 35
Gorski odmevi (Laharnar) 2. sv. 45

DVOGLASNO:

Nali himni 50

MEŠANI ZBORI:

Planjska, II. sv. (Laharnar) 45
Trije moški zbori, Izdala Glasbena Matica 40

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:

Domevini, (Foester) 40
Izdala Glasbena Matica
Gorske svetlice (Laharnar) četvero in petero raznih glasov 45
Jas bi rad ruderiti ves, moški zbor z bariton solom in priredbo za dvospov 20
V pepelnici noči (Sattner), kantatna za soli, zbor in orkester Izdala Glasbena Matica 75
Dve pesmi (Prelovec), za moški zbor in bariton solo 20

PESMARICA GLASBENE MATICE:

KRATKA DNEVNA ZGODBA

PRAVLJICA

Republika Gurania je tega leta srečno absolvirala svojo štirinajsto revolucijo in novo izvoljeni predsednik Ramiro Spada je imel polne roke dela. Neprestane revolucije so zrahljale finance in morale evet. Če ustavile nadaljnje dobave. Ljudstvo, živelo v nepretrgani revoluciji, se je vdalo kvartam, likerjem, kokainu in vinu.

Strogi, a pravični Ramiro Spada je videl, da vodi ljudska razbrazdanost deželo v novo revolucijo, zato je izdal stroge naredbe.

Za pijančevanje je kratkoma došlo smrtno kazen.

Toda žejnih in revolucionarnih Guraničev ta kazen ni oplašila. Kakor obsedeni so popivali naprej. Električni stol je deloval v permanentni in inozemska delniška družba, ki je dobavljala tok po industrijski ceni, je delala masne dobike. Ramiro Spada se je ustrašil velikih računov in poklical je k sebi starega revolucionarja kolega Pabla Vineza, ki je bil točasn minister za higieno.

"Povej mi, dragi Vinez, kaj naj storim? Ljudje so kakor obsedeni! Še malo se ne pije, električne stola — pijejo kakor za stavo! In kar je najbolj žalostno — naši lastni pristaši so pijanci. Včeraj so aretirali moji organi ministra finance Pedra Alvareza — pijan je razgrajal na trgu Revolucije! Ali naj pomorim vso Guranijo? Le za kaj se ljudje kljub najhujši kazni ne odpovedo pijači?"

"Ker jo ljubijo, dragi tovariš predsednik!" je odgovoril izkušeni Pablo Vinez.

"Za božjo voljo! Kaj ne vidijo, da jih pijača uničuje, da fizično in finančno propadajo?"

Pablo Vinez je mignil z rameni.

"Odgovori!" je zakričal nesrečni Ramiro Spada.

"Odgovori ti bom, toda ne takoj — počakaj do večera. Zdaj mi dovolj — da grem!"

Jezni in nezadovoljen je odstavil predsednik izkušnega tovariša Pabla Vineza.

Zvečer je zabil telefon v predsedniškem kabinetu. Vabil ga je Vinez na večerjo.

Vinez je predsednika vladno sprejel, peljal ga je v jedilnico, posadil ga je v fotelj, iz peči je privlekel špansko steno z japonskimi vzorci ter jo postavil pred predsednika.

"Zdaj pa, dragi kolega — predsednik, izvoli počakati par minut — in videl boš, zakaj ljudje ljubijo pijačo!"

Vrata so se odprla in sluga je privedel v jedilnico tri osebe:

Prvi je bil slepec, drugi pohabljen revolucionar brez noge, tretji premražen, suh berač, ki ni imel na sebi drugega, kakor stare kopalne hlače, ki jih je bogve kateri užaljeni rekorder odvrnil v kopalnico.

Sluge so jih posadili za mizo, nanosili so jim celo baterijo butelj najljubšega vina. Predsednik Ramiro Spada se je čudom čudil, kje je dobil izkušeni in trezni minister Vinez toliko te osvrtačnega pijače.

Pablo Vinez pa je prijel začudenega predsednika za gumb pri telefonu in mu zaspešal:

"Zdaj, dragi predsednik, boš dobil odgovor, ki si ga zahteval dopoldne pri zaupnem sestanku od mene! Potrpi samo par minut."

Sluge so pridno nalivali, slepec, pohabljenec in berač pa so z užitkom pili.

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANAAngleško-slovensko
Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO
\$2
Naročite ga pri —
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

Vsakourstne
KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLN
POPOLN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

"GLAS NARODA"

zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

Če se pehota umika, se mora umakniti vse. Duša in odločilni činitelj boja je in ostane človek, to je infanterist. Na zadnjih dvesto metrih pred sovražnikom ga pustite na cedilu vse ostale vrste orožja. Tu mora, zanašajoč se na sam nase, odločiti izid boja.

ENERGIJA IZ RASTLIN

Izračunali so, da proizvajajo vsi stroji, ki so na razpolago Zdr. državam, toliko energije, da odpade na vsakega delavca po 30 k. s. Če pomislimo, da je treba za delo 1 k. s. deset ljudi, tedaj si lahko izračunamo, da je ameriški delavcu na razpolago 300-kratna človeška moč. Kakor da bi delalo za vsakega delavca po 300 suženjev. Ameriški stroji opravijo delo, ki bi ga zmogla čela ogromna množica 10 milijard suženjev!

To je svetla stran medalje o človeških strojih. Ta medalja pa ima še drugo, dosti temnejšo stran, in sicer to, da izvirajo energije, po katerih delujejo naši stroji, v petih četrtinah iz premoga in kamenega olja. Zaloga tega dvojeva pa postaja od leta do leta manjša, dočim potreba po energijah stalno narašča. Čez eno pokolenje bomo izčrpali vse svetovne zaloge nafte, v kakšnih štirih pokolenjih ostanemo brez premoga. Kaj potem?

Tehnika si obeta pomoči od novih virov energije, pred vsem od vode, vetra in sonca. Vodne sile se rentirajo šele pri visokih napetostih, ki omogočajo odvajanje električne energije na velike razdalje. Pri 100 tisoč voltih računamo lahko z akcijskim radijem do 500 km. čez to daljavo se vod s to napetostjo ne izplača več. Zato skušajo napetost zvišati in ni izključeno, da bomo že v nekaj letih doživeli napetosti 1 milijona voltov, pri kateri se dojavljajo sila izkorišča še na daljavo 2500 km. Kako bo z izkoriščanjem sil, ki tečijo v nihanju plime in oseke, danes ne moremo še povedati. Mogoče je, da se bodo dale znatne energije doseči z uporabo temperaturnih razlik med površino in globino toplih morij po Claudovem sistemu. Več upanja dajejo zračne sile. V višini 1 km nad morsko gladino vejejo stalni vetrovi, ki bi s pomočjo velikih "mulinov na veter" dajali velike energije. Danes obratujejo z uspehom že vetrna kolesa s premerom 30 m, premer 100 m pa bi dajal svede še znatnejše delovne energije. Kar se tiče spreminjanja solčnih žarkov v električno energijo po starejših sistemih s koncentrirajočimi zrcali ne bodo dosti zalegli, veliko več obeta poskusi dr. Langeja. Ta je izumil zelo uporabno stanico, ki spreminja svetlobo direktno v elektriko. Toda ti poskusi so šele v začetnem stadiju in ni treba posebnega prerokstva daru za trditelj, da nam ta, kakor vsi navedeni novi viri energije, še dolgo ne bo mogel nadomestiti premoga in nafte. Prej bo teh dveh popolnoma zmanjkalo. Kaj pa med tem časom?

VLOGA INFANTERIE V BODOČNOSTI

Občudovalci novih vojnih sredstev (plinov, bakterij itd.) so že proglasili, da je čas, ko je pehota v vojni igrala glavno vlogo, minil, in da bo njen pomen poslej tako skromen, kakor se je to že zgodilo konjenici. Docela nasprotno mnenja so italijanski stratezi. Tako piše Renzo Reggiani v julijemskem zvezku "La Rassegna Italiana" med drugim:

"O priliki nekega jubileja je poslal general Zoppi pred par meseci 35. pešpolku poslanico, v kateri pravi: 'Zgodovinska dela, v kateri živimo, stoji tako zelo v znamenju dejanja in prebude moralnih sil, da mora po vsej priliki postati doba infanterije'. Dejanjsko moremo danes govoriti ne le o obnovi, marveč naravnost o primatu — prvenstvu — pehote, kakor ga doslej še ni poznalo nobene stoletje. Še vsaka vojna se je dosedaj odločila v eni ali več bitkah, v katerih je zmago izvajala v prvi vrsti pehota, neglede na večjo ali manjšo moč drugega soudeleženega orožja. Kajti zmagati pomeni vedno, obvladati sovražnika s tem, da varno zaposedemo njegove postojanke ali njegovo ozemlje. Tega pa ne more izvršiti nobena druga četa kakor pehota, ki ima tako v boju vselej in povsod zadnjo, odločilno besedo.

Za nobeno drugo rožje ni tako važno in bistveno, da sta ukazovalna oblast in pokorščina v tako strogem ravnanju, kakor za infanterijo; kajti njena moč temelji v prvi vrsti na človeški, moralni sili. 'Stotisec topov ne bo prineslo zmage, če vojak ni sposoben za naskok', piše Mussolini v svojem vojnem dnevniku. In v svojem govoru dne 12. 8. 1925 je dejal: 'Mislim, da bo o usodi vojne, kakor tudi o večini in propadu kakakega naroda slej ko prej odločala pehota'.

Pehota je v svojem bistvu tisto orožje, ki dosega svoj višek po osebnem pogumu in zavestnem preziranju smrti. Proti vojaku, ki se bori peš, se nazadnje osredotočijo vsa orožja, vsa tehnična vojna sredstva, vse snovne in moralne uničevalne sile, ki jih je izumil človek v vojne namene. Če pehota napreduje, napreduje vse;

Z BAKTERIJAMI NAD LJUDI, ŽIVALI IN RASTLINE

Nedavno smo priobčili mnenje nekega učenjaka, po katerem bakterije — kali kužnih bolezni — nikakor niso tako nevarno bojno sredstvo, kakor si nekateri predstavljajo. Zdaj naj priobčimo še drugo plat zvona, ki slove:

Prvič se je bila poslužila bakterijske vojne 1. 1912 angleško-holandska kazenska ekspedicija napram ljudozrskim rodovom na Markesovih otokih. Prepodila je domačine z orožjem, nato pa zapustila v osamelih vasičah po ošpih okužene igrače in perilo. Posledice niso izostale. Napram okužbi neodporn organizem otočanov ni zmogel zdravilnega protistrupa. Bolezen se je širila z bliskovitjo naglico in vsako okuženje je prineslo smrt. Rod za rodom je umiral in le malo se jih je rešilo pred epidemijo v prazdno. O tem bestialnem dogodku ni zvedela Evropa, vojaške kronike so ga prikrile, toda strašna smrt, ki je kosila na Oceanu, je potepala človeško dostojanstvo in osramotila njegovo znanost.

Ob koncu svetovne vojne so se poslužili tega nevarnega sredstva tudi Nemci na zapadni fronti. Njihov napad na jevalj je indirektno francoskim vojakom. Okužili so velike francoske kontingente živine z govejo kugo na parkljih in gočah, da bi s tem povzročili lakoto, kar se jim je tudi v precejšnji meri posrečilo. Toda Nemci so oškodovali tudi sebe. Že po treh tednih je izbruhnila kuga med nemško živino.

Bakterijsko vojno so vodile tudi zvezne armade napram boljševikom. Uporabile so bacil kolere. Z letali so uspešno svilele vrčice s kulturami kolere v sovražno armado in posebne patrola za zastrupljanje vodnjake ter zaloge živil. Neštete žrtve so pokrivala ceste in pota. Kako grozen je ta način vojskovanja, nam priča dejstvo, da se lahko tudi napadalec okuži in demoralizira. Tudi njemu lahko postane sredstvo, ki se ga poslužuje, usodno. Kajti milijarde nevidnih vojakov ne prizanašajo prav nikomur. Vojni strokovnjaki so postali oprezniji. Vzgojili so zadnje leta ogromne kulture borovnega predela in žitnega molja. Po dolgoletnem trudu se jim je posrečilo s pomočjo zapletenih postopkov zvišati njih življensko moč in odpornost. Borov predel in žitni molj naj uničita sovražnikove gozdove in žitna polja. Bakterije naj mu pokončajo zaloge živil in naj nastopi lakota, karšne ne bi mogli povzročiti nobena blokada. Na stotisoče svilenih vrčic, od katerih sebuje vsaka milijon živalic, naj bi padale na polja in širame in dovršile z veliko naglico to, česar ni zmogla preje dolga leta vojne. Nevidna vojska naj vse uničuje. V to svrhu so konstruirali strokovnjaki posebne steklene bombe, ki se razpočijo, ne da bi pri tem pokodovale bakterije. Kajti delo naj bo kmalu dokončano.

Organizem lahko obvarujemo s cepljenjem proti eni ali drugi bolezni, toda naprav nešteti razlik nim bakterijam smo brez moči. — Strokovnjaki so poskrbeli, da bo sodelovalo v bodoči vojni hkratu več vrst bakterij. Letala jih bodo usipala na prometna središča in močno obljudena mesta. Milijoni prebivalstva, ki žive v prostoru ne-

kaj kvadratnih kilometrov, se ne bodo mogli braniti in tudi predmetja z nepopolno kanalizacijo so zapisana smrti. Ako se človeštvo ne izumeti, bo našel v prihodnji vojni ekonomski kanibalizem naše dobe pravi izraz, ki bo odgovarjal stanju znanosti. Predobro so računali vojni strokovnjaki!

Lani je poteklo 400 let, odkar je izumil van Leenwenhoek drobno gled, in omočil medicini nagel razvoj v blagor človeštva. 400 let je, odkar so ugledali učenjaki v mikroskopu prve bakterije ter iskali sredstva in pota za borbo proti njim. In tudi ni dolgo, da smo se rešili kuge in kolere. Toda genij stih ljudi je sklenil sedaj drugače. Začel je zlorabljati znanost in teptati človečanstvo. Danes neguje nevarne bakterije, da bi ponovno izročil človeka kugi, lakoti in drugim stiskam ter ga ugonobil.

STRAŠNA NEUMNOST

Pod naslovom "Strašna neumnost" je objavil v "Prager Presse" znani publicist in prijatelj našega naroda Hermann Wendel zanimiv članek, v katerem se bavi z ozadjem in posledicami avstrijske aneksije Bosne in Hercegovine pred 25 leti.

5. oktobra 1908 je podpisal cesar Frane Jožef akt, ki je razširil habsburške vladarske pravice na dotlej samo zasedeni deželi, podprti od pristašev velikohrvatske rešitve jugoslovanskega vprašanja, avstro-ogrskih vojaških krogov in prestolonaslednika Franca Ferdinanda je izvršil tedanji minister baron Aehrenthal ta akt, ki naj bi postavil svet pred izvršeno dejstvo. Celotni kaiser Viljem II. je občutil to dejanje kot "strašno neumnost", kar mu je pa potem izbil iz glave njegov kancelar Bülow, tako da je Viljem štiri tedne pozneje, ko je obiskal Dunaj, pozdravil Aehrenthala kot "bistroumnega državnika" in mu čestil za svesto potezo v avstrijski zunanji politiki.

Dve državi sta bili pred vsem prizadeti po tem udaru, Srbija in Turčija. Turčija je veljala dotlej vsaj na papirju za vladarja Bosne in Hercegovine, toda svoje pravice so Mladoturki nekoliko mesecev pozneje prodali za 2 in pol milijona funtov Avstriji. Težje je bilo s Srbijo, ki je smatrala aneksirani deželi za staro srbsko dedovino in bi morala sedaj pokopati svoje nade na zedinjenje vsega srbstva. Toda srbski nacionalizem, ki je ob Aehrenthalovem divjanju divje zavrel, je z dobrim instinktom čutil za tem dejanjem še nekaj drugega. Med tem objavljeno tajni akti nam tudi v resnici dokazujejo, da je smatral Aehrenthal aneksijo Bosne in Hercegovine samo za začetek avstrijske ekspanzijske politike na Balkanu v velikem slogu. "Aneksija Bosne in Hercegovine je predhodnica aneksije Srbije po Avstro-Ogrski ali Bolgariji, s katero je dunajski kabinet sklenil zaroto, da nas uniči", je dejal v tistih dneh razdraženi srbski poslanik v Carigradu nemškemu veleposlaniku in cesar Viljem je zapisal na rob akta, s katerim mu je veleposlanik sporočil ta stavek, besede: "To je po vsej priliki Aehrenthalov program!" — In Aehrenthal je res mislil rešiti nevarno jugoslovansko vprašanje prej ali slej s tem, da bi si Srbijo razdelili Avstro-Ogrska in Bolgarija.

Toda njegove naklepe so razumele razen Turčije tudi veleposlaniki Rusija, Anglija, Francija, in ni čudno, da so se vzemirile. Prelam berlinske pogodbe s strani Avstrije, ki ji je ta pogodba dala samo pravico do zasedbe Bosne in Hercegovine, s čimer naj bi se uravnovešil napeti položaj na Balkanu in evropski politiki, je prtrsel to ravnotežje in je izval vprašanje Orienta v trenutku, ko je bil mir bolj nego kdaj potreben. Tako je ugotovil z grozo sam nemški veleposlanik v Carigradu von Marschall. Anglija in Francija sta hoteli ta napeti položaj rešiti s konferenco veseles, ki se ji je pa Avstrija izognila. In tako je malo manjkalo, da ni s slasti v marecu 1909 zagrmeli topovi radi ogorčenja srbskih ljudskih množic, ki so zahtevale vojne, in zaradi akcije avstrijskih vojaških krogov, ki bi rajši danes nego jutri izvršili pohod na

Srbijo. Če bi bila Rusija, ki bi v tem primeru priskočila Srbiji na pomoč, v tistem času vojaško dovolj pripravljena, ni dvoma, da bi že tedaj bila izbruhnila vojna, tako pa je morala Rusija na ultimativni nastop Nemčije s stisnjenimi zobmi priznati aneksijo in Srbija, ki ni imela nobenih upov na pomoč, je morala podati poniževalno izjavo, da se odpoveduje svojim aspiracijam.

Toda zmaga, ki jo je dobila tedaj Avstrija z nemško pomočjo, je bila Pirgva zmaga. V tistih letih je samo tenka papirna stena ločila človeštvo od svetovne vojne. Za to steno so se začele sedaj zbirati sile, ki so se čutile prizadete in ponižane, pa vseh bi "strašnih neumnosti" avstro-nemške politike. In leta 1914 je steno pretrgalo.

VAŽNO ZA
NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razpisali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laushin
COLORADO:
Pueblo, Peter Cullig, A. Saitle
Walsenburg, M. J. Bayuk
INDIANA:
Indianapolis, Louis Banich
ILLINOIS:
Aurora, Mary Butcher
Chicago, J. Berčič, J. Lukačič
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Mary Bambich, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spellich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Jože Zelene
KANSAS:
Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Žagar
MARYLAND:
Kittymiller, Fr. Vodopivec
Steyer, J. Černe (za Penna. W. Va. in Md.)
MICHIGAN:
Detroit, Frank Stular
MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gonže
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Porše
Virginia, Frank Hrvatich
MONTANA:
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa
NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick
NEW YORK:
Gowanda, Karl Strniša
Little Falls, Frank Masle
OHIO:
Barberton, John Balant, Joe Hill
Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resulic, John Slonik
Euclid, F. Bajt
Glad, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumše
Warren, Mrs. F. Raehar
Youngstown, Anton Kikelj
OREGON:
Oregon City, Ore., J. Koblar
PENNSYLVANIA:
Aubridge, Frank Jakše
Braddock, J. A. Germ
Broughton, Anton Ipacev
Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, J. Brezovec
Export, J. Prevčič, Louis Sopanič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polants
Krayn, Ant. Taušelj
Luzerne, Frank Balloch
Mifflin, Fr. Demšar
Meadow Lands, J. Kopričnik
Midway, John Züst
Moon Run, Frank Podmilšek
Pittsburgh in vso okolico, Vito Arh
Pittsburgh, J. Pogačar
Presto, F. B. Demšar
Reading, J. Pezdir
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, J. Škerlj, Fr. Schifres
West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Frank Štok
Sheboygan, Leo Majcan
WYOMING:
Rock Springs, Louis Taušar
Diamondville, Jos. Relich

Vsak zastopnik mora potrditi za svoje, katero je prejel. Zastopnik roja kom topla priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas napresili, zato jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

Gospa REGINA Roman iz življenja:

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

61

Z nekim posebnim pogledom se ozre vanjo.
— Vedno?
To vprašanje mu je všlo in prične takoj govoriti o nečem drugem. Urška pa je to vprašanje slišala in majhen strah jo obide. Kaj je mislil stric Tom s tem vprašanjem? Ali je mislil, da ne bo za vedno ostala v Langenfurtu?

Toda Tom ji ni dal časa, da bi razmišljala o tem. Teti in Urški pomaga obleči suknjo, nato pograbí oba kovčega, katera so hoteli vzeti s seboj. Hoče ju nesti v avtomobil, toda se zasmeje in zopet sede.

— Ne, tega sedaj ne smem več, Urška; to se meni ne spodobi več, da bi bil svoj postrežek. Neumen svet je to, Urška! Mnogo krat nama bo še hodilo v napotje, da ne bova smela sama napraviti, predno se bova privadila na običajnosti.

— Zakaj ne bi smel, stric Tom?

Tom se nasmeje.

— Pomisli vendar, Urška; tukaj, v tej deželi je skoro sramoto, ako kdo opravlja kako delo, ki ga smatrajo za nizko. Seveda, tega ne moreš razumeti, da je kako delo nizko in tudi potem, če imaš dovolj moči za to.

— Ne, tega ne razumem.

— Tudi jaz ne, toda tako je.

Vsi gredo po stopnicah in Tom pošlje šoferja, da prinese kovčege. Šofer začuden zategne obraz, ko so mislili, da bo nosil kovčege. Tom se glasno zasmeje.

— Urška, tudi šoferju ne smem zapovedati nositi kovčega, kajti to je proti njegovi stanovski zavednosti. Prihodnjič moramo vzeti s seboj služabnika, ako bo treba kaj nesti. — se norčuje Tom.

Tom damama pomaga vstopiti in ko se šofer vrne s kovčegi in še vedno kaže razžaljen obraz, pravi Tom smeje:

— Gotovo si niste nič napravili. Ali sta bila kovčega pretežka?

— Ne, milostljivi gospod, toda to ni moje delo.

— Tako, tako! Ko bi bil to vedel, bi jih bil rajši sam prinesel. S temi besedami vzame šoferju kovčege ter jih sam potisne pod sedež.

— Gotovo ni proti vaši časti, da morate sedeti pri kovčegih, gospod šofer?

Malo nevoljen sede šofer na svoj sedež, ne da bi kaj odgovoril. Tom pa z nasmehom sede poleg obeh dam.

— Urška, Urška, le malo nas je obilnila kultura. Kaj vse se bova še morala učiti! Teta Greta, zdi se mi, da boš imela z nami še dovolj sitnosti.

— Tega pa se prav nič ne bojim, Tom.

Urška nežno boža mehki sedež avtomobila.

— Kako krasen avtomobil, stric Tom.

— Kaj ne; vse drugačen je kot pa Kornerjev; pravi salon, kaj ne? In sedaj je tudi moj in ako hočeva, Urška, se z njim moreva vsak dan peljati. Ali si moreš misliti, kako bogat sem postal?

Urška ga gleda v njegove žareče oči.

— Vem samo, da ti je mnogo, mnogo lažje pri srečju, odkar sibral očetovo pismo in samo to je važno.

Tom ji prikimá.

— Urška, vsaki stvari greš do dna. To je v resnici najvažnejše, sedaj se morem saj doma dobro počutiti. Brez tega pisma bi bil vedno v svoji lastni hiši kot nepovabljen gost. Šele očetovo pismo in njegov blagoslov sta mi dala zopet domovinsko pravico in to me osrečuje.

Skoro pobožno zre Urška v njegov žareči obraz in šele polagoma se ji prične svitati razlika, ki je bila med njo ubogo, tujo deklico in njim, bogatim dedičem. To razliko je še bolj občutila, ko je zagledala ponosno, lepo hišo v barokno slogu.

Služničar v lepi livrirani obleki jo je presenetila. Ko stopi v veliko dvorano, se ozira z velikimi očmi. Ne reče besede, temveč prebledi in bojazljivo pogleda Toma, ki je tako mirno, pa odločno dajal povelja, kot ne bi bil na kaj drugega navajen. Šele tedaj je razumela, kaj je vsa leta v divjih krajih moral pogrešati. In občuduje ga tem bolj, da je vse prenašal brez tožbe. Srce ji vtriplje do grla, ko poleg njega in poleg tete Greta koraka na nasprotno stran dvorane proti širokim stopnicam, ki so bile pogrnjene s težko preprogo. Plaho se ozre ob vznožju stopnic. Tom je gotovo slutil, kaj je mislila in je služabnike odsvilil. Prijemši jo pod pazduho, jo vpraša nežno:

— Zakaj gledaš tako plaho okoli sebe? Ali se kaj bojiš, Urška?

Urška globoko vzdihne.

— Saj to je vendar grad, stric Tom; tukaj notri ne spadam.

— Toda vendar spadaš tukaj in se boš kmalu navadila na novo okolico. Nič se ne boj, Urška; tudi tukaj kuhamo z vodo. Ogledaj se ograjo ob stopnicah; po njej sem kot otrok mnogokrat drsal. Lepo je bilo to! Tudi tebi bi ugajalo. Sedaj seveda ne smem več, saj ne, ako me kdo vidi. Toda mogoče bova še kdaj, kadar naju nikdo ne bo videl.

S tem jo je hotel nekoliko ojačati. Urška vidi široko ograjo iz črnega mramorja in se spomni, da je bila tako široka ograja ob stopnicah tudi v stanovanju njenih starih, predno so odpotovali v Transvaal. Tudi sama se je drečala po taki ograji, kot delajo valji v Transvaal. Za trenutek je zmagal v njej otrok. Poželjivo je visel njen pogled na ograji. Tom vidi ta pogled in se smeje.

— Drugič enkrat, Urška, kadar bodo moji odlični služabniki s pota.

Urška prikimá in gre s Tomom in teto Greto po stopnicah navzgor.

In nato stoji v svoji sobi in začudeno gleda na krasno opremo. Previdno posluša z nogo gladka tla. Kako lepo je bilo vse, kako krasno! Krasno izrezljano pohištvo, napete blazine, dragocene zavese iz brokata in postelja s širokim baldahinom in sama postelja tako široka, da bi mogla ležati tudi poez. Na postelji so bile s čipkami obrobljene blazine iz židane rjuhe. Pri oknu je bila toaletna mizica z okroglim zrcalom.

— Tukaj imaš gorko in mrzlo vodo. Urška. In tukaj poleg sobe je majhna kopalna soba, kjer imaš tudi gorko in mrzlo vodo. Toda, ostani pri svoji mrzli vodi, kakor do sedaj. Urška. Mrzle kopeli so vedno bolj zdrave; gorka voda človeka samo poeni.

In tako gredo dalje še skozi drugi dve sobi, kateri je Tom dodeljal za Urško. Vsaka soba je bila drugače opremljena z umetno izrezanim pohištvo.

Urški se naglo dvigajo prsi.

— O, stric Tom, to je vse kot v kaki pravljici. Tako velike sobe in tako dragoceno pohištvo! In tukaj naj jaz stanujem?

— Tukaj vendar, Urška; poleg tega pa ti je na razpolago še cela hiša. — pravi Tom, srečen, da ji je mogel vse ponuditi.

Tedaj pa Urška nenadoma omahne na stol, si z rokami zatiska obraz in zaplaka, da se ji trese celo telo.

Prestrašen skoči k njej Tom.

(Dalje prihodnjič.)

Zgoraj je slika plakata za Lucky Strike cigarete ki se nahaja po vsej deželi v izložbah trgovin, kateri prodajajo cigarete. Iz razita novost tega plakata so burvana jadra, kar je v velikem kontrastu z barvo oceana, po katerem jadra čoln.

Barvana jadra so znana v evropskih deželah, posebno ob angleški in obali Sredozemskega morja. V zadnjem času so se jih začeli posluževati tudi v tej deželi.

Izdelovanju Lucky Strike cigarete je posvečena "od začetka do konca" največja pozornost. Uporabljani sa namreč le srednji listi, ne pa jedrki gornji listi rastline oziroma hrapavi spodnji. Po

čistega je pa tudi vaša Lucky praznena, da da boljši okus in zaščiti grlo. Posledica splošne pozornosti je ta, da ni med Lucky nobene razlike. Vedno so čvrste in dobro napolnjene, vedno so mile in rahle. Vsak korak v izdelavi Lucky Strike je korak proti enotnosti. V to svrhu se poslužujejo več kot šestdeset natančnih instrumentov.

V Lucky Strike baste vedno vsi najfinije vrste tobaka in najboljše izdelavo, vsled česar vam bodo Luckies vedno ugajale. Izbirni kadileci so napravili Lucky Strike za svojo cigareto "od začetka do konca".

V SOLZNI STRUŠKI KOTLINI

Struge, 4. oktobra.

Strašna popolnava katastrofa je prijazno in romantično struško dolino v nekaj dneh izpremenila v dolino solz in gorja. Šele sedaj, ko so se vode že skoraj popolnoma odtekale, so se v vsej svoji grozoti razgledne strašne posledice divjanja pobesnelih vodnih elementov. Šele sedaj je videti opustošenje in resnično škodo. Vsi upi in nade, ki so jih morda na skrivnem gojili nesrečni ljudje, ko so morali zapustiti svoje domove, češ, morda ne bo tako hudo in ko se bodo vode odtekale, se bomo že kako uredili, so se sedaj razblinile v nič in ljudje so postavljeni pred neizprosno resnico: Struge so se izpremenile v puščavo, ki jim za dober čas ne more več nuditi bivaljšca in hrane.

HIŠE SE PODIRAJO

Poročali smo že, da je povodenj podrla okrog 25 objektov, tako stanovanjskih hiš, gospodarskih poslopij itd. Vendar ne bo ostalo samo pri tem. Hiše se namreč še vedno podirajo. Voda je napravila v njih razpoke, ki se vedno bolj večajo, izpodkopala in omajala jim je temelje, in tako se dogaja, da se od časa do časa podre pri kakšni stavbi stena, nakar se seveda udre.

VSI PRIDELEKI UNIČENI

Grozno je razdejavanje povodnji po njivah in poljih, ki so pred 14 dnevi tako lepo obetala. Uničeno je prav vse, do zadnje bilke. Ves letošnji pridelek je izgubljen. Pa ne samo to. Voda je uničila tudi vse, kar so imeli ljudje spravljeno v kašah in žitnicah. Krompir je

BLAZNIKOVE Pratičke

za leto 1934

IMAMO V ZALOGI

Cena 20c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

ves zgnil in ni prav za nobeno rabo. Ljudje ga spravljajo iz svojih kaš. Isto je z drugimi gomoljicami in ista uoda je zadelatudi pšenico in druge žitarice, ki so jih imeli ljudje v kašah pripravljene za seme. Žito po kašah je v tednu, ko je bilo pod vodo, vzkalilo in zdaj ga ljudje mečejo na gnojlišča, strnjeno v velike kepe.

PO DOLINI SE ŠIRI GROZEN SMRAD

Zadnje dni je zadelo nesrečno dolino še novo zlo, ki se ga je tudi bati. Po dolini se je namreč začel širiti grozovit smrad, ki ga povzroča predvsem gnitje poljskih pridelkov na njivah, zlasti gnitje zelja. Poleg tega pa je voda v struško dolino nanesla vsa stranišča in fekalije, ki jih je nabrala med natjo od Dobrepolj do Velikih Lašč. Zaradi tega vlada med prebivalstvom upravičena bojazen pred kužnimi boleznimi, ki jih utegne smrad povzročiti. Vsi volnaki v dolini so bili okuženi. Večino so jih že desinficirali, vendar je veda v njih uporabna komaj za živino. Ljudem pa se po pravici ga bi.

Danes so gasilci iz Kompolj z motorno brizgalno pričeli izpraznjevati vodnjake in bodo vanje napeljali pitno vodo. V vsaki vasi so napolnili do sedaj po en ali dva vodnjaka, ki bosta morala služiti vsej vasi.

LJUDJE OBUPUJEJO

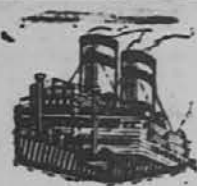
Razumljivo je, da je katastrofa ki je prišla tako nenadno, delovala tudi na ljudi katastrofalno. Večina od njih je skoraj popolnoma obupala. Vsi se zavedajo, da je ogrožen njihov življenjski obsto. Vse njihovo delo je sedaj usmerjeno predvsem v tem, da si

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

21. oktobra:
St. Louis v Hamburg
Valencia v Trst
Bremer v Bremen

24. oktobra:
Berengaria v Cherbourg

25. oktobra:
Deutschland v Hamburg
Washington v Havre

27. oktobra:
Majestic v Cherbourg

28. oktobra:
Europa v Bremen
Volendam v Boulogne
Conte di Savoia v Genoa

1. novembra:
New York v Hamburg
Aquitania v Cherbourg

4. novembra:
Volendam v Boulogne
Saturnia v Trst
Ile de France v Havre

8. novembra:
Albert Hallin v Hamburg
Manhattan v Havre
Bremen v Bremen

10. novembra:
Rotterdam v Boulogne
Berengaria v Cherbourg

11. novembra:
Milwaukee v Hamburg
Itex v Genoa
Champlain v Havre

15. novembra:
Pres. Roosevelt v Havre
St. Louis v Hamburg
Majestic v Cherbourg

17. novembra:
Stutendam v Boulogne
Paris v Havre

18. novembra:
Augustus v Genoa

22. novembra:
Deutschland v Hamburg
Washington v Havre

25. novembra:
Europa v Bremen
Volendam v Boulogne
Conte di Savoia v Genoa
Ile de France v Havre

29. novembra:
New York v Hamburg
Pres. Harding v Havre
Berengaria v Cherbourg

2. decembra:
Volendam v Boulogne
Valencia v Trst
Champlain v Havre

6. decembra:
Bremen v Bremen
Albert Hallin v Hamburg
Manhattan v Havre

9. decembra:
Rex v Genoa
Majestic v Cherbourg

12. decembra:
St. Louis v Hamburg

13. decembra:
Pres. Roosevelt v Havre

14. decembra:
Paris v Havre

15. decembra:
Berengaria v Cherbourg
Europa v Bremen
Conte di Savoia v Genoa

20. decembra:
Washington v Havre
Hamburg v Hamburg

22. decembra:
Olympic v Cherbourg

27. decembra:
New York v Hamburg
Bremen v Bremen
Pres. Harding v Havre

31. decembra:
Pennland v Havre

Z A B O Ž I Č

Potujte v Slovenijo preko Havre z našimi osebno vodenimi izleti na modernem ekspresnem parniku — "ILE DE FRANCE"

25. NOVEMBRA—16. DECEMBRA

NA KRASEM NOVM PARNIKU

"CHAMPLAIN"

2. DECEMBRA

Čiste, moderne kabine. Dobra služba.

NIZKE CENE ZA VSE

DELE SLOVENJE

Za pojasnila in karte vprašajte pri naših zastopnikih

French Line

19 STATE ST., NEW YORK, N. Y.

... SKUPNA ... POTOVANJA in cene vožnji:

BOŽIČNI IZLETI se vrše na sledečih parnikih in kot spremljevalec bo vedno kak uradnik od omenjene družbe, ki bo spremljal potnike prav do Ljubljane.

ILE DE FRANCE ———— 25. NOVEMBRA
BERENGARIA ———— 29. NOVEMBRA
EUROPA ———— 15. DECEMBRA
BERENGARIA ———— 15. DECEMBRA
ILE DE FRANCE ———— 16. DECEMBRA

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj prihlasi in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

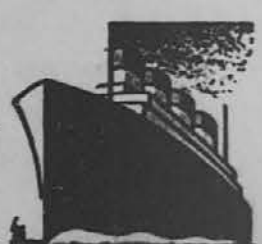
PIŠITE ŠE DANES NA:

Slovenic Publishing Company

TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street

New York, N. Y.

DRUŠTVA

NI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pu vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE